

zemkovým úřadem» sice se domáhali, avšak, nedosáhnuvše ho, podali na žalované žalobu o zrušení pachtu a o vyklizení dvora. S tím jest v rozporu další vývod odvolání, že prý smlouva pachtovní přece jen není nicotnou, třeba se jí nedostalo schválení po rozumu § 7 zákona záborového. Odvolatelka omezila se při tom na poukaz ku svým bližším vývodům v odvolání ve sporu o zaplacení pachtovního, což všem není přípustno a proto soud odvolací v tom směru na odvolání neodpovídá a rovněž odkazuje na odůvodnění odvolacího rozsudku v onom sporu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká rozsudku nesprávné právní posouzení věci (§ 503 č. 4 c. ř. s.), jež spatřuje jednak v tom, že odvolací soud pokládá pachtovní smlouvu ze dne 30. června 1925, sjednanou se žalovanými ohledně přiděleného dvora O., za neplatnou, jednak v tom, že na koupě inventáře a úrody na uvedeném statku nazírá odvolací soud jako na integrující součást pachtovní smlouvy a pokládá ji následkem toho rovněž za neplatnou. Než odvolací soud uznáv, jak uvedeno, nepochybil. Otázkou, zda pachtovní smlouva ze dne 30. června 1925 jest platnou či neplatnou, zabýval se Nejvyšší soud ve sporu žalobců se žalovanými o zaplacení nájemného a rozřešil v rozhodnutí v tomto sporu vydaném č. j. Rv I 488/27 (čís. sb. 7596) otázku tu v ten rozum, že pachtovní smlouva, byvši uzavřena bez svolení Státního pozemkového úřadu, ač podle omezení přidělcům uloženého (§ 23 přidělového zákona) směl býti přidělený dvůr dán do pachtu jen s tímto svolením, jest neplatna. Odkazuje se na uvedené rozhodnutí a jeho bližší odůvodnění. Co se týče toho, zda koupě inventáře a úrody na statku O., bezprostředně po ujednání pachtu se žalovanými sjednaná, jest integrující součástí dotyčné pachtovní smlouvy, nelze než k názoru odvolacího soudu přisvědčiti. Skutečnosti a úvahy v napadeném rozsudku plně odůvodňují názor odvolacího soudu, že koupě jest integrující součástí smlouvy pachtovní. Dovolatelé také proti tomuto názoru nic podstatného nemohli uvést. Dovolací soud s názorem odvolacího soudu souhlasí. Jsouc však jen součástí pachtovní smlouvy, když tato smlouva jest neplatnou, jest i koupě inventáře a úrody neplatna a následkem toho žalobní nárok domáhající se zaplacení kupní ceny na základě dotyčné koupě jest neopodstatněný.

Čís. 7598.

K odporu jest podle § 8 odp. řádu oprávněn jen věřitel, jemuž přísluší pohledávka peněžitá. Zmařeno-li odporovatelným jednáním uspokojení nároku na jinaké než peněžité plnění, musí býti nejprve zjištěna nedobytnost nároku na náhradu proti dlužníku a teprve pro tuto pohledávku jest odpor přípustným.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Rv I 501/27.)

Žalobce tvrdil, že mu přísluší podle notářského spisu ze dne 30. května 1921 proti Antonínu F-ovi nárok na odevzdání knihovního tělesa vložky knihovní čís. 30 (výměnkářský domek), a domáhal se z odpůrčích důvodů § 2 čís. 2 a 4 a § 3 čís. 1 odp. řádu toho, by trhovská smlouva ze dne 13. března 1926, již prodal Antonín F. žalované toto knihovní těleso, jakož i vklad práva vlastnického, provedený na jejím základě v knihovním tělese vl. čís. 30 pro žalovanou, byly prohlášeny proti němu za bezúčinné a žalovaná byla uznána povinnou, by po smrti Antonína F-a převedla knihovní těleso na žalobce a svolila ke vkladu vlastnického práva pro něho. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Žalobě bylo odepříti oprávnění. Podle § 8 odp. řádu jest k odporu oprávněn každý věřitel, jehož pohledávka jest vykonatelná, ať vznikla kdykoliv, nevedla-li exekuce na dlužníkovu jmění k úplnému uspokojení věřitelovu nebo lze-li míti za to, že k uspokojení věřitelovu nepovede. Ustanovení to vyžaduje tudíž předně, by pohledávka žalobce za dlužníkem pozůstávala z plnění v penězích, tedy aby tu byla pohledávka peněžitá. Neboť v jiných případech, jde-li na př. o nárok na vydání určité věci nebo na jiné plnění nepeněžité, není tu pohledávky, pro kterou by mohlo býti docíleno uspokojení věřitele bezprostředně ze jmění vedením exekuce na ně. Neboť tu nastupuje na místo nároku na plnění in natura, odporovatelným jednáním zmařeného, především pohledávka na náhradu škody proti dlužníkovi a teprve, je-li tato nedobytna, jest tu porušeno uspokojení pohledávky věřitelovy, jež se vyžaduje pro odporování (srv. Bartsch-Pollak kom. k § 8 pozn. 4 a 15, Ehrenzweig kom. str. 482 a Voska, Vydání odpůrčího řádu pozn. 2 § 8.) Že žalobci přísluší za dlužníkem pohledávka v penězích, žalobce ani netvrdil, pohledávku pak, která mu podle údajů žalobních přísluší (nárok na odevzdání knihovního tělesa, výměnkářského domku) nelze považovati za takovou pohledávku. Nemohlo proto žalobě býti vyhověno už pro tento nedostatek předpokladu § 8 odp. ř.

Čís. 7599.

Náhrady škody proti pražské obci, ježto neudržovala v řádném stavu chodník, nepatřící k žádnému domu, nelze se domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Rv I 522/27.)

Žalobkyně domáhala se na obci hlavního města Prahy náhrady škody za úraz, jež utrpěla tím, že uklouzla na chodníku, jenž nebyl řádně posypán, ač bylo na něm náledí. Chodník ten nepatřil k žádnému domu. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d z r u š i l r o z s u d k y o b o u n í ž š í c h s o u d ů i s p ř e d c h o z í m ř í z e n í m a o d m í t í ž a l o b u.